11 клас

2 тур

Паважаныя ўдзельнікі алімпіяды! Вам прапаноўваюцца практычныя заданні, на якія неабходна даць адказы. Адказы неабходна запісваць у адведзенных для іх месцах акуратным, разборлівым почыркам.

Жадаем вам поспехаў!

I.	**Выберыце правільны варыянт адказу.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

Гісторыя Беларусі	**Сусветная гісторыя**
1. Найбольш старажытныя курганныя пахаванні бронзавага веку выяўлены на тэрыторыі Беларусі каля вёскі: а) Адаменка Быхаўскага раёна б) Ходасавічы Рагачоўскага раёна в) Малышкі Вілейскага раёна г) Мілаград Рэчыцкага раёна **2.** Старажытная форма рэлігійных вераванняў, якая ў параўнанні з іншымі мае найбольш працяглую гісторыю існавання: а) анімізм б) татэмізм в) фетышызм г) магія **3.** Балты – гэта а) прадстаўнікі германскіх плямёнаў, якія пашыралі свой уплыў у Еўропе б) аўтахтоннае насельніцтва, якое пражывала на тэрыторыі Беларусі ў час да славянскай каланізацыі в) продкі славян г) прышлае насельніцтва – алахтоны – на беларускіх землях у VII ст. н.э. **4.** Заканадаўчы акт, якім у ВКЛ вялікі князь надаваў або пацвярджаў асаблівыя правы пануючаму класу, саслоўю, пэўнай	**17.** Сталіцай Хетскай дзяржавы быў горад а) Эбла б) Ларса в) Хатусас г) Угарыт **18.** Важным наступствам перамогі германскага караля Атона I ў 955 годзе ў бітве на р. Лех было: а) стварэнне Свяшчэннай Рымскай імперыі б) вызваленне ад арабаў Пірэнейскага паўвострава в) утварэнне Папскай дзяржавы г) спыненне набегаў венграў на Еўропу **19.** З 1338 па 1573 гг. Японіяй кіравалі: а) шматлікія даймё б) сёгуны з роду Асікага в) сёгуны клана Такугава г) імператары Кіота **20.** Прыняты ў 1689 г. англійскі “Біль аб правах” змяшчаў: а) абмежаванне зямельных надзелаў б) аддзяленне англіканскай царквы ад дзяржавы

сацыяльнай ці этнічна – рэлігійнай групе, асобе – гэта
а) латыфундыя
б) прывілей
в) фальварак
г) юрыдыка

5. Першы летапісна дакладна вядомы полацкі епіскап, які прыгадваецца пад 1105 г.
а) Іаан
б) Нікіфар
в) Фама
г) Міна

6. Апісанне жыцця святых і праведнікаў – гэта
а) акафіст
б) вайнаг
в) агіяграфія
г) евангеле

7. Свінцовая пячатка Ефрасінні Полацкай з надпісам: «Г/оспод/и помози Рабе своеи Ефросини нарецаемой» была знойдзена ў
а) Тураве
б) Полацку
в) Ноўгарадзе
г) Кіеве

8. Вайна паміж ВКЛ і Маскоўскім княствам, па выніках якой у Масквы быў адваяваны Гомель, праходзіла ў:
а) 1512 – 1522 г.
б) 1534 – 1537 г.
в) 1539 – 1542 г.
г) 1542 – 1547 г.

9. Адзначце рэгіён пол іэтнічнага насельніцтва, у якім доўгі час не былі дакладна акрэслены граніцы Кароны і Княства:
а) Палессе
б) Заходняе Падляшша
в) Занёманне
г) Аўкштайція

10. Найбольш буйная бітва падчас паўстання 1794 г. на Беларусі адбылося пад

в) рэалізацыю прынцыпу падзелу трох ўлад
г) забарону каралю прызначаць і збіраць падаткі

21. Камунальны рух гэта:
а) працэс стварэння гарадоў у раннім сераднявеччы
б) працэс стварэння рамесных цэхаў
в) барацьба рамеснікаў супраць цэхавага кіраўніцтва
г) барацьба гараджан за самакіраванне

22. Фактар “адкладзенага пытання” у насельніцтва ў 1920-я гг. з’явілася следствам:
а) народных хваляванняў
б) Першай сусветнай вайной
в) стварэння Лігі нацый
г) Парыжскай мірнай канферэнцыі

23. План Каломба прадугледжваў:
а) стварэнне сістэмы align=рознабаковай дапамогі краінам Паўднёвай і Паўднёва-Усходняй Азіі
б) захоп Цібета Кітаем
в) стварэнне ЕЭС
г) уварванне паўночнакарэйскай арміі ў Паўднёвую Карэю

24. У выніку рэформ 1860-1880-х гг. Б. Дізраэлі і У. Гладстана ў Велікабрытаніі:
а) ураўнаваны паўнамоцтвы палаты суполак (общин) і палаты лордаў
б) выбарчыя правы атрымалі жанчыны
в) колькасць выбаршчыкаў павялічылася да 5,5 млн. чалавек
г) была створана шматпартыйная сістэма

25. Гэты фронт пад камандаваннем І.Д. Черняхоўскага (потым А.М. Васілеўскага) ваяваў ва Ўсходняй Прусії ў гады Вялікай Айчыннай вайны
а) 1-ы Прыбатыйскі
б) 2-гі Беларускі

а) Слонімам
б) Крупчыцамі
в) Любанню
г) Брэстам

11. Пачаткам «разбуральнага веку» у гісторыі Беларусі называюць
а) Лівонскую вайну
б) вайну Расіі з Рэччу Паспалітай 1654 – 1667 гг.
в) казацка-сялянскую вайну 1648 – 1651 гг.
г) Паўночную вайну

12. Падбярыце да пераліку абагульняючае слова: службы, дворышчы, дымы, жарэб'і
а) селянская павіннасці
б) меры плошчы
в) надзелы сялян
г) гаспадаркі шляхты

13. Рэлігійны вальнадумец, які збег у Беларусь з Маскоўскай дзяржавы і далучыўся да беларускіх антытрынітарыяў
а) Васіль Цяпінскі
б) Сымон Будны
в) Пётр Скарга
г) Феадосій Касы

14. Расійскі манарх, па ўказу якога ў Беларусі ўводзілася выкладанне ва ўсіх навучальных установах выключна на рускай мове
а) Паўла I
б) Мікалая I
в) Аляксандра I
г) Кацярыны II

15. Л.Радзівонава-Клячко, Р.Гершуні, Я.Гальперын, К.Брэшка-Брашкоўская, А.Бонч-Асмалоўскі – гэта
а) рэвалюцыйныя народнікі 70-х – пачатку 80-х гадоў XIX ст.
б) група народнікаў у Мінску, з якой звязана адраджэнне рэвалюцыйнага народніцтва ў канцы 90-х гадоў XIX ст.
в) прадстаўнікі ліберальнага народніцтва ў Беларусі
г) кіраўнікі сацыял-дэмакратычных гурткоў

в) 3-ці Беларускі
г) 1-ы Беларускі

26. Пасля ўступлення на пасаду прэзідэнта ЗША Ф.Д. Рузвельт з мэтай пераадолення крызісу:
а) скараціў войска
б) распусціў кангрэс
в) адмяніў “сухі закон”
г) зачыніў усе банкі

27. Найбольш вострыя дыскусіі на канферэнцыі ў Ялце ў лютым 194 г. разгарнуліся па пытанню аб:
а) пакаранні ваенных злачынцаў
б) усходняй мяжы Польшчы
в) лёсе Усходняй Прусіі
г) межах Чэхаславакіі

28. Кітайская Савецкая Рэспубліка была абвешчана ў 1931 г. у горадзе:
а) Кантоне
б) Чжэньцзяне
в) Жуйцзіне
г) Шанхаі

29. Мэтай аперацыі “Блакітная зорка” у Індыі быў(было):
а) перасяленне жыхароў трушчобаў у вёску
б) пошук вінаватых у забойстве І. Гандзі
в) захоп святыні сікхаў – Залатога храма
г) вызваленне закладнікаў у амерыканскім пасольстве

30. Старажытнагрэчаскае слова “арыстакрат” перакладаецца як улада:
а) старэйшых
б) лепшых
в) заможных
г) мужных

31. Новы курс Камінтэрна, зацверджаны на VII Кангрэсе ў 1935 г., быў накіраваны на:
а) павелічэнне колькасці камуністычных партый

Беларусі **16.** Органы ўлады буржуазіі, якія ўзніклі на Беларусі пасля Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г. а) Саветы рабочых і салдацкіх дэпутатаў б) грамадскія камітэты парадку в) ваенна-рэвалюцыйныя камітэты г) БНК	б) захаванне пазіцый камуністаў в) пераход да нелегальным формам дзейнасці г) аб'яднанне ўсіх антыфашысцкіх сіл **32.** "Новая ўсходняя палітыка", абвешчаная СДПГ з канца 1960-х г., прадугледжавала: а) супрацоўніцтва з усходнееўрапейскімі краінамі б) прызнанне эфектыўнасці сацыялістычнага лагера в) згоду на размяшчэнне савецкіх войскаў ў ГДР г) узмацненне ваеннай прысутнасці НАТА ў Еўропе

II.	**Суаднясіце.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

33) падзею і дату

1. Уваходжанне ў склад ВКЛ Віцебскага княства	А. 1307
2. Уваходжанне ў склад ВКЛ Полацкага княства	Б. 1315
3. Далучэнне да ВКЛ Берасцейскай зямлі	В. 1320
4. Усталяванне ўлады вялікага князя літоўскага ў Смаленску	Г. 1404

1 –	2 –	3 –	4 –

34) вялікага князя літоўскага і гады яго кіравання

1. Вітаўт Вялікі	А. 1392 – 1430
2. Казімір Ягелончык	Б. 1430 – 1432
3. Жыгімонт Кейстутавіч	В. 1432 – 1440
4. Свідрыгайла	Г. 1440 – 1492

1 –	2 –	3 –	4 –

35) імя палітычнага дзеяча і назву краіны

1. Альдо Моро	А. Злучаныя Штаты Амерыкі
2. Джон Фіцджералд Кенэдзі	Б. Швецыя

3. Гельмут Коль	В. Італія
4. Улоф Пальме	Г. Федэратыўная рэспубліка Германія

1 –	2 –	3 –	4 –

36) гады заняцця пасады з Першымі сакратарамі ЦК КПБ

1. 1956-1965	а). Т.Я. Кісялёў
2. 1965-1980	б). К.Т. Мазураў
3. 1980-1983	в) А.А. Малафееў
4. 1989-1991	г) П.М. Машэраў

1 –	2 –	3 –	4 –

37) карціну і яе аўтара

1. “Пахаванне Гедыміна”	а). А. Гараўскі
2. “Вечар у Мінскай губерні”	б). Н. Сіліванові́ч
3. “Дзеці гуляюць у двары”	в). К. Альхімовіч
4. “Каля ваколіц Пяцігорска”	г). В. Бялыніцкі-Біруля

1 –	2 –	3 –	4 –

38) аўтараў і творы музычнага мастацтва

1. А. П. Барадзін	а). опера “Барыс Гадуноў”
1. М.А. Балакірыеў	б). опера “Садко”
2. М.А. Рымскі-Корсакаў	в). опера “Князь Ігар”
3.М.П. Мусаргскі	г.) сімфонія “Тамара”

1 –	2 –	3 –	4 –

III.	**Размясціце ў правільнай храналагічнай паслядоўнасці.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

39) Мірныя пагадненні па часе іх падпісання:

1. Дэўлінскае перамір’е	3. Пераяслаўская рада
2. Ям-Запольскі мір	4. Андросаўскі мір

40) вялікіх літоўскіх князёў па часе кіравання:

1. Жыгімонт Кейстутавіч	3. Казімір IV Ягелончык
2. Шварн	4. Віцень

41) стварэнне дзяржаў

1. Аб’яднаныя Арабскія Эміраты	3. Германская Дэмакратычная Рэспубліка
2. Кітайская Народная Рэспубліка	4. Дзяржава Ізраіль

42) падзеі расійскай гісторыі XX ст.

1. Стварэнне Петраградскага савета	3. Стварэнне Часовага Ўрада
2. Адрачэнне Мікалая II ад прастола	4. Карнілаўскі мяцеж

43) помнікі архітэктуры Беларусі па часе іх узвядзення

1.	2.
3.	4.

IV.	**Упішыце правільны адказ.**
За кожны правільны адказ – 1 бал	
44.	Сяляне ВКЛ, асноўнай павіннасцю якіх была ахова пушчаў вялікага князя літоўскага ці буйных феадалаў і удзел у паляванні называліся ________________
45.	Росквіт абсалютызму ў Францыі належыць да часу кіравання караля, які кіраваў краінай на працягу 72 гадоў. Гэта кароль __________________________
46.	Для зацвярджэння новага падаткаабкладання Людовік XVI склікаў 5 мая 1789 г. саслоўна-прадстаўнічы орган, ____________________________________, якія не збіраліся з 1614 г.
47.	У _____________ г. у Расіі ўпершыню быў скліканы Земскі сабор – сход прадстаўнікоў усіх пластоў насельніцтва (акрамя прыгонных сялян)
48.	Напачатку XVII ст. ў гэтай краіне скончыўся перыяд феадальнай раздробленасці і барацьбы за ўладу паміж феадаламі. Пад сваёй улада краіну аб’яднаў князь Такугава Іэясу. Гэта краіна __________
49.	XII з’езд КПСС, які адбыўся ў кастрычніку 1961 г. прыняў новую Праграму партыі, у якой абвяшчаўся курс на пабудову ______________________________
50.	У 1963 г. ______________ (прозвішча) першая жанчына у свеце здзейсніла палёт у космас.
51.	Знешнепалітычная канцэпцыя, згодна з якой СССР меў права на ваеннае ўмяшальніцтва ва ўнутраныя справы любой дзяржавы Арганізацыі Варшаўскага Дагавора, калі гэтага патрабавалі абставіны. За Захадзе гэта канцэпцыя атрымала назву дактрына ____
52.	У другой палове 50-х г. XX ст. узнік рух, асноўнай мэтай якога было аслабленне міжнароднай напружанасці і правядзенне эканамічнай палітыкі, выгаднай развіваючымся краінам. Лідарам гэтага руху стала Індыя. Гэты рух атрымаў назву ____.
53.	У 1820 г. па ініцыятыве студэнтаў Віленскага ўніверсітэта было створана Таварыства ______________________________________ .

V.	**Падпішыце партрэты гістарычных асоб.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

54. ______________________________

55. ________________________________

56. ______________________________

57. ________________________________

58. ______________________________

59. ______________________________

60. ______________________________

61. ______________________________

VI.	**Суаднясіце ўнутры- і знешнепалітычныя праграмы і іх стваральнікаў.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

62.	Кодэксы сумленнай канкурэнцыі	а) Дж. Ф. Кенэдзі
63.	Новыя рубяжы	б) В. Брант
64.	Стратэгічная абаронная ініцыятыва	в) Г. Макмілан
65.	Новая усходняя палітыка	г) Ф. Д. Рузвельт
66.	Вятры пераменаў	д) Р. Рейган

62 – ; 63 – ; 64 – ; 65 – ; 66 – .

VII.	**Напішыце аўтара дадзенага выказвання.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

67.	Першым правілам палітыкі павінна быць кіраванне народам – пры дапамозе розуму і ворагамі народа - пры дапамозе тэрору.	
68.	Ісціна – люстэрка, адлюстраванне якога невыносна для прытворства і крывадушнасці.	
69.	Багацце краіны не абавязкова будуецца на ўласных прыродных рэсурсах, яно магчыма нават пры іх поўнай адсутнасці. Самым галоўным рэсурсам з’яўляецца чалавек. Дзяржаве толькі трэба стварыць аснову для росквіту таленту людзей.	
70.	Ад вялікага да смешнага адзін крок	
71.	Не якой чужою моваю, а сваёй уласнай правы пісаныя маем	
72.	Розум – цудоўны дар Боскі, дзякуючы якому мы адрозніваемся ад жывёл	

VIII.	**Выканайце заданні па картасхемах.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

73.

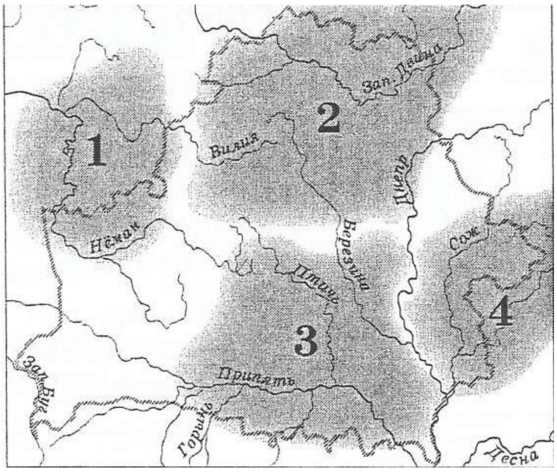

Сяміпрамянёвыя скроневыя кольцы былі распаўсюджаны ў саюза плямён, якія пазначаны на карце лічбай _______

74.

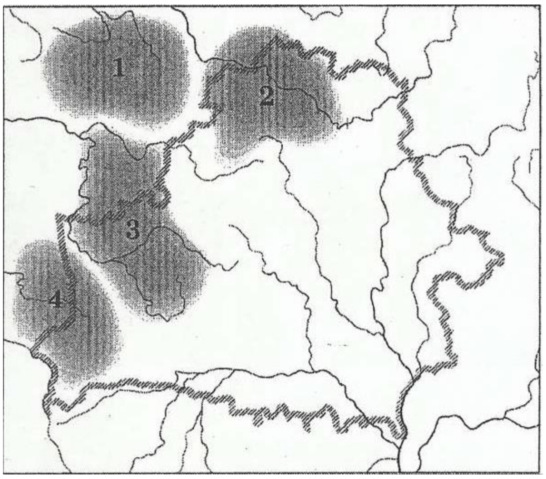

Тэрыторыя першапачатковага фарміравання ВКЛ адзначана на карце лічбай __________

75.

Заштрыхаваная на карце тэрыторыя была далучана да ВКЛ у часы кіравання вялікага князя _________________

76.

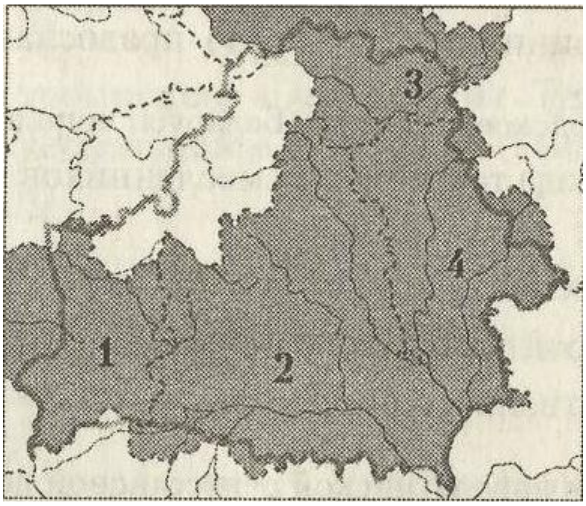

Губерня, на тэрыторыі якой у 1820-я гады былі пабудаваны першыя фабрыкі на Беларусі пазначана на карце лічбай __________

77.

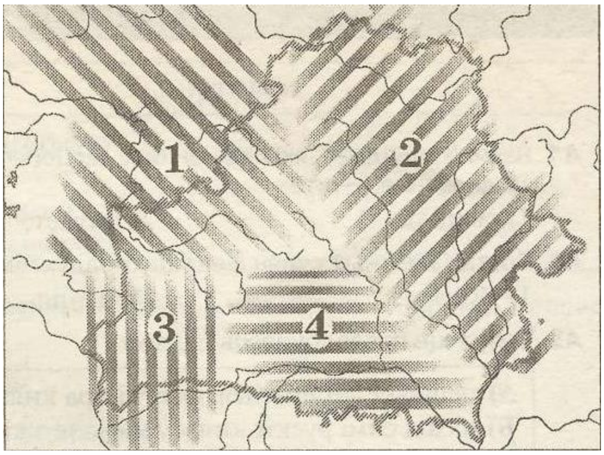

Рэгіён Беларусі, які ў XIV- XVI стст. называлі “Белая Русь”, абазначаны на карце лічбай ______________

78.

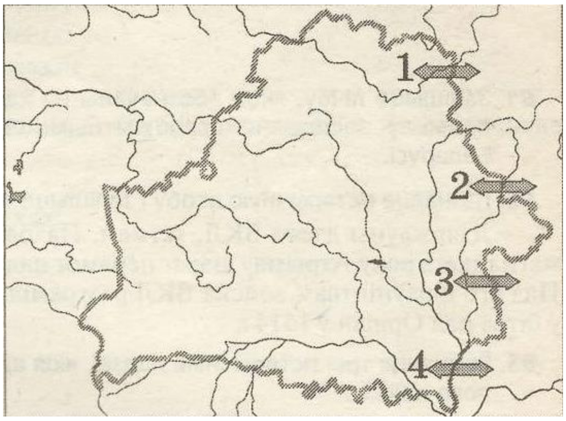

Месцазнаходжанне “Суражскіх варот”, якія існавалі з лютага па верасень 1942 г., абазначаны на карце лічбай ______

79.

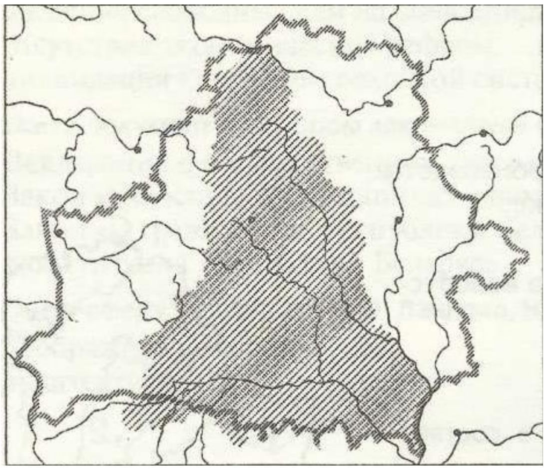

Напішыце, як называецца беларуская губерня, якая заснавана у 1802 г. у складзе Расійскай імперыі і тэрыторыя якой заштрыхавана на карце ___________

80.

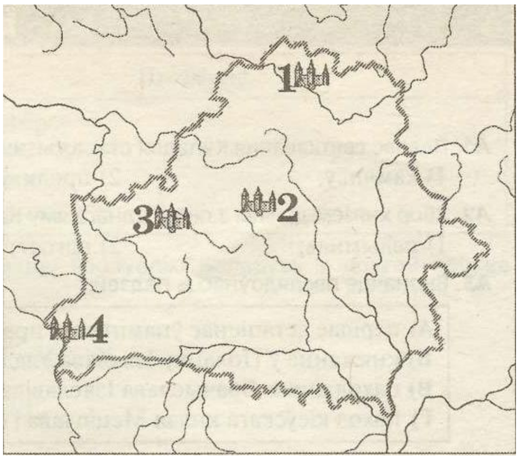

Горад, у якім дзейнічала першая ў межах сучаснай тэрыторыі Беларусі друкарня, абазначана на карце лічбай ____________

81.

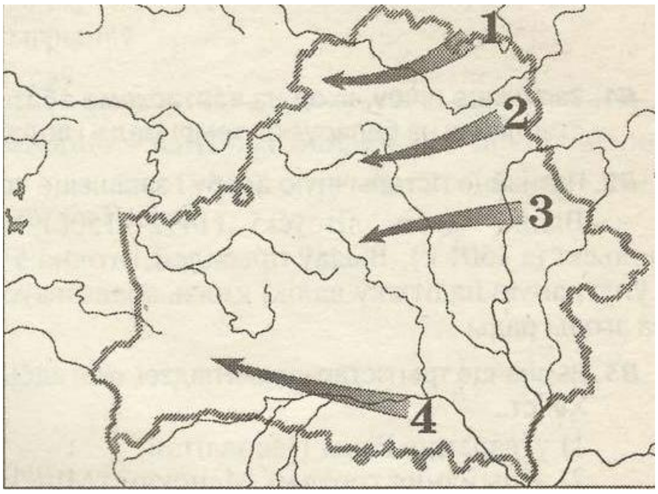

Напрамак удару 2-га Беларускага фронту пад камандаваннем Г. Захарава падчас аперацыі “Баграціён” пазначаны на карце лічбай ____________

82.

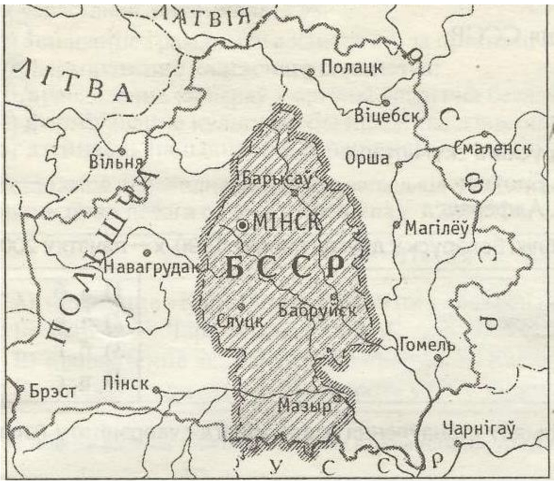

Цёмным колерам на карце пазначана тэрыторыя БССР пасля падпісання_____________________________

____

IX.	**Падкрэсліце імёны палітыкаў (дзяржаўных дзеячаў) АДНОЙ краіны.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

83. Свідрыгайла, Дзмітрый Данскі, Міндоўг, Ян Жыжка.

84. Беніта Мусаліні, Эрнеста Чэ Гевара, Антоніў ді Салазар, Фідэль Кастра.

85. Альдо Моро, Хасэ Луіс Радрыгес Сапатэра, Сільвія Берлусконі, Ангела Меркель.

86. Гельмут Коль, Маргарэт Тэтчэр, Эмануэль Макрон, Конрад Адэнаўр.

87. Вацлаў Гавел, Войцех Ярузельскі, Лех Валенса, Желю Желев.

88. Хо Шы Мін, Мао Дзэдун, Во Нгуэн Зіап, Кім Ір Сэн.

89. Аманула-хан, Надзір-хан, Рэза-хан Пехлеві, Мухаммад Алі Джына

90. Хуан Дамінга Перон, Сальвадор Альендэ, Фернанду Энрыке Кардозу, Аўгуста Пінагчэт.

X.	**Суаднясіце.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

скульптурны помнік і гістарычнага дзеяча, якому ён прысвечаны								
91.	Міхал Клефасас Агінскі		**94.**	Францыск Скарына		**97.**	Уладзімір Карват	
92.	Язэп Драздовіч		**95.**	Марк Шагал		**98.**	Альгерд	
93.	Леў Сапега		**96.**	Андрэй Тадэвуш Банавентура Касцюшка		**99.**	Рагнеда і Ізяслаў	

 А.	 **Б.**	 **В.**

Г.	**Д.**	**Е.**

Ж.	**З.**	**Л.**

помнік архітэктуры і яго назву					
100.	Сабор святога Францыска Ксаверыя		**103.**	Сабор у Реймсе	
101.	Сабор Васіля Блажэннага		**104.**	Сабор Святой Сафіі	
102.	Храм Збаўлення Святога Сямейства		**105.**	Мінарэт Кутб-мінар	

А.	**Б.**	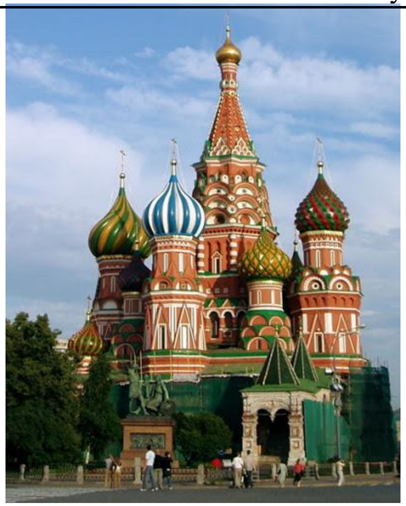 **В.**

Г.	**Д.**	**Е.**

XI.	**Пазначце “птушкай” у адпаведным месцы, якая падзея адбылася раней.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

106.		Першы ўспамін аб Маскве	**ці**		Першы ўспамін аб Мінску
107.		Захоп крыжакамі Канстанцінопаля	**ці**		Бітва на Нямізе
108.		Кальмарская ўнія, якая аб’яднала Данію, Швецыю, Нарвегію	**ці**		Крэўская ўнія ВКЛ і Польшчы
109.		Пачатак Трыццацігадовай вайны	**ці**		Люблінская ўнія
110.		“Доўгі парламент” ў Англіі	**ці**		Чатырохгадовы сейм у Рэчы Паспалітай
111.		“Бостанскае чаяванне”	**ці**		Першы падзел Рэчы Паспалітай
112.		Зваржэнне манархіі ў Францыі падчас Вялікай Французскай рэвалюцыі	**ці**		Другі падзел Рэчы Паспалітай
113.		Пачатак Грамадзянскай вайны ў ЗША (“вайна Поўначы з Поўднем”)	**ці**		Пачатак паўстання на Беларусі пад кіраўніцтвам К. Каліноўскага

XII.	**Вызначыце, якая краіна метраполіяй у адносінах да прыведзеных калоній.**

За кожны правільны адказ – 1 бал.

	Каланіяльныя ўладанні	Метраполія
114.	Бірма	
115.	Мазамбік	
116.	Бераг Слановай Косткі	
117.	Нігерыя	
118.	Камерун	

119.	в. Мадагаскар	
120.	Трыпалі і Кірынаіка	

XIII.	**Коратка растлумачце, якія падзеі ці арганізацыі атрымалі ў навейшай гісторыі прыведзеныя назвы.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

121.	“Саляны паход”	
122.	“Хлебны мір”	
123.	“Салетраная вайна” (Селитерная война)	
124.	“Стальны пакт”	
125.	“Удар літаўраў”	

126.	“Чырвоная капэла”	
127.	“Рэвалюцыя ў спальным вагоне”	

XIV.	**Падбярыце агульнае паняцце да прапанаваных элементаў.**

За кожны правільны адказ – 1 бал

128.	Свяшчэнная, шасцідзённая, халодная	
129.	Прэзідэнцкая, бананавая, дэмакратычная	
130.	Чацвёртая, свецкая, выканаўчая	
131.	Цёмная, карнавальная, Варфаламееўская	
132.	Усечаная, фінансавая, егіпецкая	
133.	Белы, Раманавых, культуры	
134.	Дзесяцінная, прыходская, Ніжняя	
135.	Непрыступная, старая, Брэсцкая	
136.	Вялікі шаўковы, бурштынавы, “з вараг у грэкі”	
137.	Залаты. Слановай Косткі, лазурны	

XV.	**Пазнайце гістарычную асобу і запішыце прозвішча і імя.**

За кожны правільны адказ – 2 балы

138.	**139.**	**140.**	**141.**
	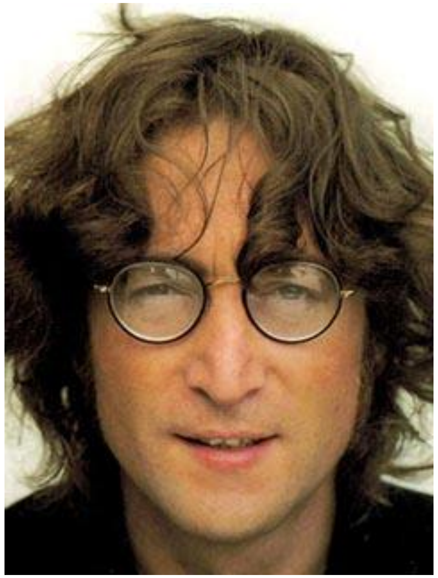	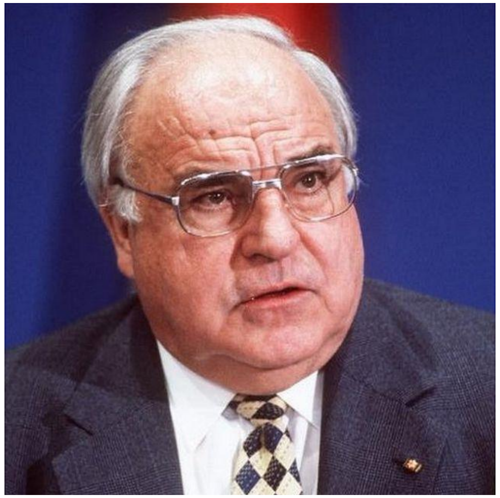	
______________________	______________________	______________________	______________________

142.	**143.**	**144.**	**145.**
			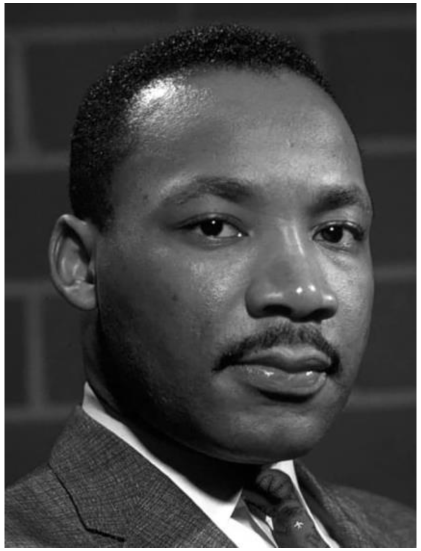
________________	________________	________________	________________

146.	147.	148.	149.
		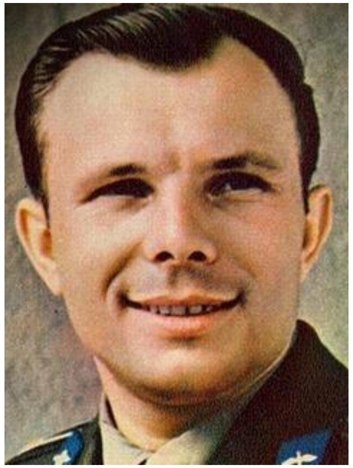	
______________	______________	______________	______________